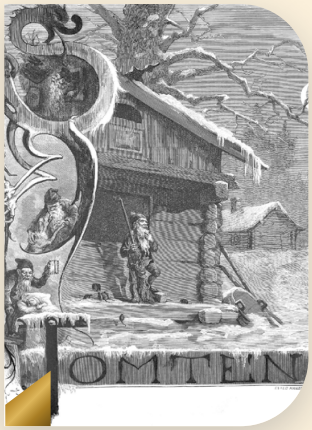
Svenska, engelska och SO, åk 7 till gymnasiet
Cirka 20 minuter

Kluriga **korsordet**

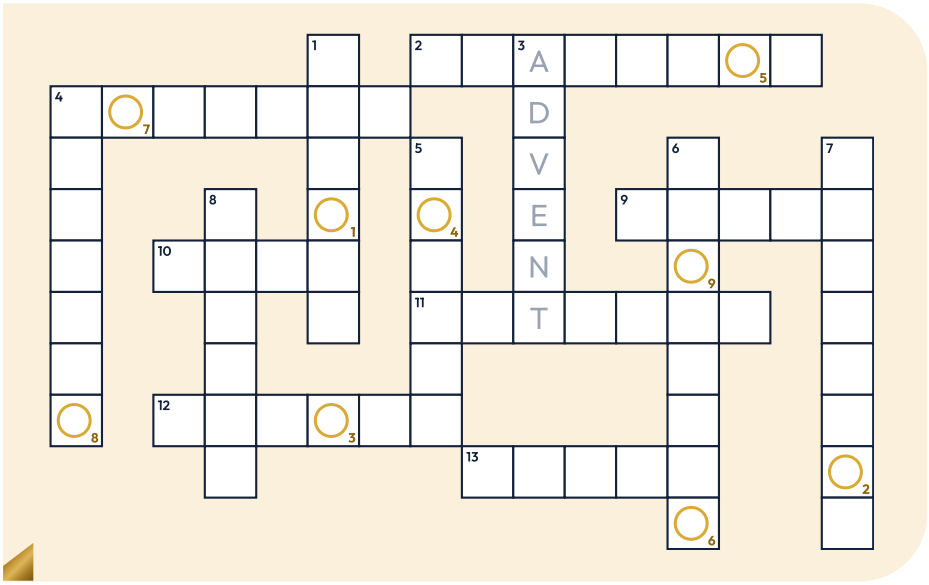
Rydbergs tomte, Lagerlöfs herde och Dickens snåle Scrooge. Har du läst noga?

Jenny Nyström, Tomten, 1881.

Namn _____ Klass _____

Läs ledtråden. **Skriv** ordet i rutorna som börjar vid samma nummer, en bokstav i varje ruta. Ordet **ADVENT** står redan där som exempel. Svaren finns i julpaketets texter.

Lösningsordet

Skriv bokstaven i ring 1 i ruta 1, och så vidare. Det är det första ordet i en av texterna. Vilken?

1	2	3
4	5	6
7	8	9

Vågrätt

2 Scrooges skrivare, som fryser på kontoret. Hans lille son heter Tiny Tim.

4 Stalledrängen i en gammal visa. Annandag jul är hans dag i almanackan.

9 Hästen i Rydbergs Tomten. Han drömmer om en krubba full av doftande klöver.

10 Vakthunden i Tomten. Han vaknar och viftar på svansen.

11 Torkad fisk som ligger i lut innan den kokas och äts på julbordet.

12 Den vresige mannen vid elden som kastade sin stav mot främlingen.

13 Tomten grubblar på den: varifrån kommer släktena, och vart tar de vägen?

Lodrätt

1 I Lagerlöfs Den heliga natten berättade hon sagor. Hon dog när berättaren var fem år.

3 De fyra söndagarna före jul. Ordet kommer från latinets ord för ankomst. **Exempel**

4 Den snåle affärsmannen som får besök av tre andar under en enda natt.

5 Hennes bo på loftet står tomt i vinternatten, men hon kommer tillbaka till våren.

6 Det mjuka och vita som den hårda mannen till slut ger barnet att sova på.

7 Scrooge var lärling hos honom. Han ställde till med julbal för de anställda.

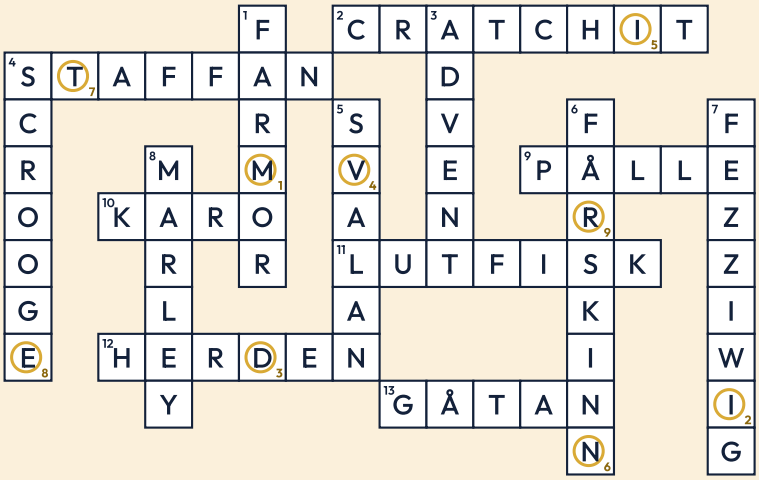
8 Kompanjonen som varit död i sju år och kommer tillbaka som spöke, med en tung kedja.

Fri att använda, dela och anpassa i undervisning. CC BY-NC-SA 4.0.

Facit

Kluriga korsordet

Skriv bara ut sidan 1 till eleverna. Korsordet passar efter att klassen har läst en eller flera av julpaketets texter, men går att lösa med lite hjälp av texterna på nätet.

Vågrätt

2 Cratchit
A Christmas Carol

4 Staffan
jultraditioner

9 Pålle
Tomten, strof 4

10 Karo
Tomten, strof 5

11 Lutfisk
jultraditioner

12 Herden
Den heliga natten

13 Gåtan
Tomten, strof 2, 3, 7 och 9

Lodrätt

1 Farmor
Den heliga natten, början

3 Advent
jultraditioner

4 Scrooge
A Christmas Carol

5 Svalan
Tomten, strof 8

6 Fårskinn
Den heliga natten

7 Fezziwig
A Christmas Carol, kapitel 2

8 Marley
A Christmas Carol, kapitel 1

Lösningsordet

Midvinter

Rydbergs Tomten börjar:
Midvinternattens köld är hård.

Att prata om efteråt

Tre texter, tre gestalter som förändras eller grubblar: tomten som inte kan lösa gåtan, den hårde herden som blir barmhärtig och Scrooge som blir generös. Vad är det som förändrar dem?

Texterna skrevs 1843, 1881 och 1904. Vilka spår av sin tid syns i dem: gården, staden, fattigdomen?

Bra att veta: Staffan är Sankt Stefanus, vars dag är annandag jul. Lutfisk läggs först i vatten, sedan i lut och sedan i vatten igen, innan den kokas.

Fri att använda, dela och anpassa i undervisning. CC BY-NC-SA 4.0.